

LOVÉTEI KIÁLTÓ

IX. évfolyam, 6. szám

Ára : 1 lej

2008. JÚNIUS

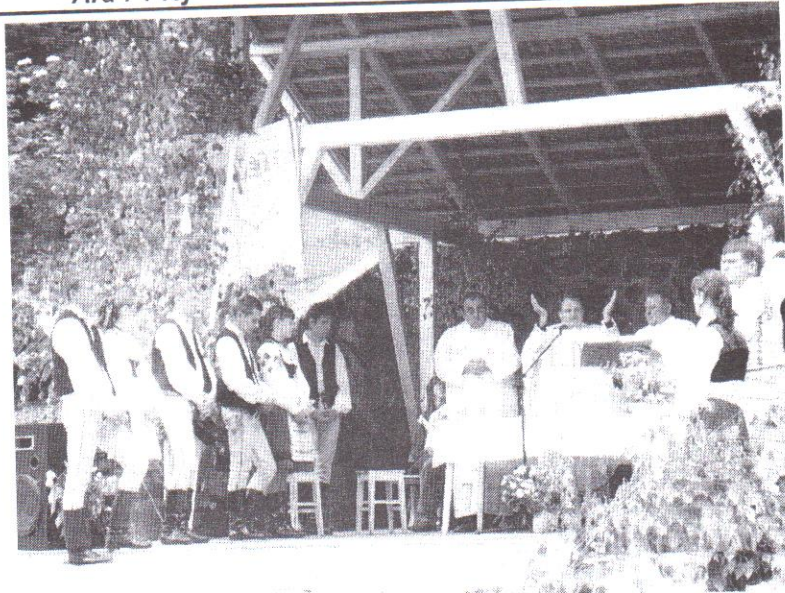
Kányádi Sándor:

Nyár van, nyár

Nyár van, nyár,
tikkasztó.
Kiszáradt
minden tó.
Elapadt
a patak.

Ludak, récék búsan
fürödnek a porban.

Kérdezd meg a tojót,
kérd meg a gácsért.
Kimennének a világból
egy kis pocsolyáért.

Szent János - napi búcsú Kirulyfördön, 2008. június 22-én

Június 4.

Nagyapám mindig könnyes szemmel beszélt erről a napról. A mai fiatalok meg alig tudnak valamit róla, pedig könyvtárnyi irodalma van. Töménten mennyiségű könyv, folyóirat, havi- és napilap foglalkozik vele: Nagy-Magyarország feldarabolásával. A régi Magyarország határai olyan világosak, maguktól adódóak voltak, hogy még ma is iszonyú elgondolni, hogy hogyan lehetett területéből más országokat csinálni. Nem véletlen, hogy az olasz Henri Pozzi azt írta: "Magyarországot nem büntették. Magyarországot kivégezték".

Pontosan ezelőtt 88 évvel Párizsban. 1920. június 4-én, 16 óra 30 perckor, amikor Benárd Ágost népjóléti és munkaügyi miniszter, valamint Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a versailles-i Nagy-Trianon palotában aláírta a Magyarországra kényszerített békeszerződést.

Budapesten és országszerte "megkondultak a harangok, a gyártelepek megszólaltatták szirénáikat, és a borongós, őszi levegőben tovahömpölygő szomorú hanghullámok a nemzeti összeomlás fájdalmas gyászát jelentették: (...) elszakították tőlünk a ragyogó magyar városokat: a kincses Kolozsvárt, a Rákócziak Kassáját, a koronázó Pozsonyt, az iparkodó Temesvárt, a vértanúk városát, Aradot és a többi mind, felnevelt kedves gyermekeinket, a drága, szép magyar centrumokat. Ma hazátlanná tettek véreink közül sok millió hű és becsületes embert, és béklyókat

raktak dolgos két kezükre." - olvashatjuk a korabeli híradásban.

Trianon lelki pusztítását, Szilveszter Lajos szavaival élve, az "eszméletet veszejtő csonkolás nyomán érzett fájdalmat és szenvedést azzal lehetne részben enyhíteni, ha ott, ahol magyarok élnek, fészket rakhatna az autonómia, az önkormányzatiság eszméje és gyakorlata." A kettős állampolgárság ügyéről ne is beszéljünk ... Álljon itt csupán gróf Széchenyi István egy mondata: "Kit magyarnak teremtett az Úristen, és nem fogja pártját nemzetének - nem derék ember".

Azt a jóvátehetetlen bünt, amit 1920-ban Trianonban elkövettek Magyarország ellen, sajnos az eredeti igazság alapján ma már nem lehet rendbe hozni. A döntéssel akkor eleven húsba, eleven országtestekbe vágtak bele. népek, nemzetek élete változott meg teljesen egyik napról a másikra. Ma sem lenne másképp, ha az eredeti állapotokat akarnánk vissza-

szállítani, újra csak eleven húsba, eleven országtestekbe vágnánk. Ezért Európa, Magyarország és a békediktátumból profitált államok politikusainak, jogászainak, értelmiségi embereinek az lenne a feladatuk, hogy olyan megoldást keressenek, amelyek nem a sebeket tépik fel, hanem arra irányulnak, hogy a történelem során felhalmozódott nemzeti, nemzetiségi sérelmeket orvosolják.

Mihály János

JEGYZŐKÖNYV

a 2008. június 1-jén megválasztott helyi tanács alakuló üléséről

Hargita megye prefektusának a 183/2008-as számú rendelkezése alapján volt összehívva a 2008. június 1-jén megválasztott helyi tanács alakuló ülése.

A gyűlésen jelen volt a 12 megválasztott helyi tanácsos, a prefektúra küldöttsége, valamint a polgármester.

A 13-ik független helyi tanácsos, Lázár F. Zoltán a második fordulón polgármesterként nyert, és így lemondott a tanácsosi minőségről. A jelenleg érvényben levő törvényes előírások szerint a függetlenként megválasztott, bejutott tanácsos helyett nem léphet be egyik párt listáján levő póttag sem, tehát a tanács 12 taggal fog működni.

Az alakuló ülést egy elnökség vezette, amely a legidősebb tanácsosból és a két legfiatalabb tanácsosból állott, és pedíg: Mihály László, András László és Kelemen Árpád.

Az alakuló ülés első napirendi pontja az igazolóbizottság megválasztása.

Az igazolóbizottság a tanács mandátumának időtartama alatt végig fog működni.

A bizottságba az alábbi testületi tagok voltak javasolva: Mihály János, Egyed József, Mag István, György Bernát-Zsolt, Molnár József.

A javasolt személyekkel a tanácsstagok egyetértettek. A bizottsági tagok megválasztották a bizottság elnökét Molnár József személyében, a bizottság titkárát Egyed József személyében, Mihály János, Mag István és György Bernát-Zsolt bizottsági tagok.

A megválasztott igazolóbizottság leellenőrizte a választási eredményeket tartalmazó aktacsomót, valamint minden egyes megválasztott helyi tanácsos dossziéját, nem találtak és nem állapítottak meg rendellenességet, tehát igazolták a 12 helyi tanácsos tisztességét - mandátumát.

Miután a tanácsstagok letették az esküt, Lövéte község helyi tanácsa törvényesen megalakultnak tekinthető az alábbi összetételben:

GYÖRGY BERNÁT-ZSOLT, MOLNÁR JÓZSEF, GYÖRGYLŐRINCZ ERNŐ, MAG ISTVÁN, KELEMEN ÁRPÁD, MIHÁLY LÁSZLÓ, MOLNÁR JULIÁNNA, MIHÁLY JÁNOS, EGYED JÓZSEF, ANDRÁS LÁSZLÓ, GYÖRGYLŐRINCZ CSABA, FAZAKAS PÁL.

A megalakult helyi tanács tagjai maguk közül választják meg az alpolgármestert.

A gyűlést vezető elnök javaslatot kér az alpolgármesteri tisztségre.

Javasolva volt Györgylőrincz Ernő tanácsos. A tanács tagjai titkos szavazással választották meg az alpolgármestert 10 igen és 2 ellenszavazattal, tehát

Lövéte község alpolgármestere GYÖRGYLŐRINCZ ERNŐ.

A helyi tanács tagjai különböző tevékenységű szakkbizottságokba tömörülnek az alábbiak szerint:

1.) Mezőgazdasági, környezetvédelmi és turisztikai tevékenységek szakkbizottsága:

- Elnök: - KELEMEN ÁRPÁD

- Titkár: - FAZAKAS PÁL

- Tagok: - MOLNÁR JÓZSEF

- EGYED JÓZSEF

- GYÖRGY BERNÁT-ZSOLT

2.) Gazdasági-pénzügyi tevékenységek, terület rendezés- urbanisztika, jogi és diszciplináris tevékenységek szakkbizottsága:

Elnök: - MAG ISTVÁN

Titkár: - EGYED JÓZSEF

Tagok: - GYÖRGYLŐRINCZ ERNŐ

- MOLNÁR JULIÁNNA

- GYÖRGYLŐRINCZ CSABA

3.) Szociális, kulturális és vallási, munkaügyi tevékenységek szakkbizottsága

Elnök.: - MIHÁLY JÁNOS

Titkár: - ANDRÁS LÁSZLÓ

Tagok: - GYÖRGYLŐRINCZ ERNŐ

- FAZAKAS PÁL

- MAG ISTVÁN

- MOLNÁR JÓZSEF

- MIHÁLY LÁSZLÓ

4.) Oktatási, egészségügyi és családjogi tevékenységek, gyermekvédelmi, fiatalság és sporttevékenységek szakkbizottsága:

Elnök: - MOLNÁR JULIÁNNA

Titkár: - GYÖRGYLŐRINCZ CSABA

Tagok: - GYÖRGYLŐRINCZ ERNŐ

- MIHÁLY JÁNOS

- ANDRÁS LÁSZLÓ

- KELEMEN ÁRPÁD

- MIHÁLY LÁSZLÓ

A fent felsorolt szakkbizottságok a helyi tanács négyéves mandátuma alatt fognak működni.

A polgármester beiktatása elmaradt, mert még nincs meg a bírósági végzés a megválasztása igazolásáról.

Lövéte, 2008. június 20.

Gyűlést vezető elnökség,

Jegyző,

Köszönjük, Laci bácsi...

Modern idöket élünk, hangzik el sokszor ez a kijelentés ajkunkról. És való igaz, a világ a fejlődés, a nagy fel-fedezések útján halad előre. Ám ebben a nagy rohanásban jóleső érzés, amikor a székel falvaink nem feledkeznek meg az őseiktől örökölt hitről, tudásvilágról, tapasztalokról. Ezért tettük, hogy néhány élő idős embert életpéldáján keresztül bemutattunk fiataljaink számára a Lövétei Kiáltó hasábjain, és így megismerték, hogyan tudtak megmaradni embernek a nehézségek idején is, őrizve szokásainkat, kultúránkat.

Sokat gondolkodtam arról is, hogy helyénvaló-e valakiről halála után írni, de véleményt kérve a válasz az volt, hogy szabad írni elhunyt embertársainkról is, akik jó példával jártak előttünk életünkben.

Hála Istennek az utóbbi időben alkalom volt sok idős emberrel elbeszélgetni, és így egy kicsit hitelesebb dolgokat megtudni többek között a lövétei Népházzal kapcsolatban is. Sok mindent elmeséltek az építkezésről, a benne lezajló eseményekről, majd 2006-ban számomra igen fontos kis történetet mesélt el egy ember, akit András (Barcsai) Lászlónak hívtak, és aki sajnos nemrégiben visszaadta lelkét teremtményének, a lövétei temetőben nyugszik. Laci bácsihoz addig is szoros szálak fűztek, ismertem édesapját is, aki egyháztanácsos és ácsember volt, és sokszor volt alkalom beszélgetni vele, mert többször járt udvarunkba.

Az elmondott történet egy vaskeresztről szólt, amely annak idején a lövétei Népház falát ékesítette, és amely intve figyelmeztetett: "értetek is szenvedtem a keresztfán." Azt nem tudni pontosan, mikor tették a falra a keresztet, de 1947-48 -ban eltávolították a falról, és nem megfelelő helyre került, hanem a földre, a szemébe egy láda mögé. Itt vette észre Laci bácsi, és hitéből fakadó elgondolása szerint jónak látta felvenni és hazavinni a poros-félfredobott keresztet, hogy majd megőrizve visszajuttathassa az őt megillető helyre. A kereszt "útja" itt még nem ért vé-

get, hiszen -ahol tartózkodott- mindig magával vitte. Így díszítette szobája falát Hargitafürdőn, ahol Laci bácsi a bányában dolgozott. De ahogy lenni szokott, ott is sértette valakiknek a szemét, és onnan is levetették. Ekkor a párnája alatt őrizte addig, amíg haza nem költöztek Lövétére, és ott házának falát ékesítette 2006 őszéig, amikor elmesélte ezt a történetet. És biztatott, hogy bármikor visszaadja, hogy kerüljön vissza a Népházba. A kereszt sárga bronz volt bekenve - meséli felesége, Emma néni-

és ő egyszer lekente fehér bronzal a kopott sárga keresztet. De Laci bácsi, amikor észrevette, addig kereste az üzletekben, amíg kapott sárga bronzot, és újból bekenve, hogy olyan legyen, amilyen volt. A lövétei Népház keresztjének történetét elmeséltem Fazakas Zoltán pap bácsinak is, és ő megígérte, hogy szeretettel megajándékozza a Népházat egy gyönyörű fakeresztel.

Elérkezett a pillanat, átvettem Laci bácsitól a vaskeresztet, László István pap bácsi egy új keresztet adományozott Laci bácsiéknak a ház falára a régi kereszt helyére, és így 2006 őszén két keresztet szentelt meg a pap bácsi: a nagyobb felkerült a színpad fölé, „Laci bácsi keresztje” pedig az egyik szoba falát ékesíti sugározva a nagy üzenetet: „levettem, de újra felmagasztaltattam.”

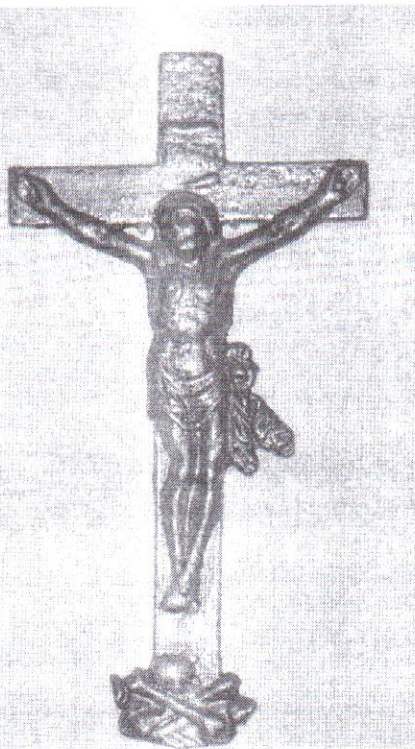
Laci bácsi elköltözött közülünk, de emlékét őrizzük szívünkben, és valahányszor kinyitom a Népházban a kis szoba ajtaját, rápillantok a vaskereszt-

re, és így minden nap felidézem Laci bácsi emlékét és jó-ságát.

Hiszem és vallom, hogy, aki így egyesítette a saját keresztjét Jézus keresztjével, annak a jutalma nem maradt el, és a végítélet napján biztosan ott ragyogott a régi vaskereszt, a jó Isten pedig méltányolta cselekedetét, és ami valamikor eldobott vasdarab volt, az örök értékű lett Laci bácsi számára.

Isten nyugtassa, emlékét mindig őrizzük!

Lázár Béla

Jeles elődeink

"Embortelenségre csak az ember képes." (Török László)

Török László (szül. Lövete, 1929. febr. 7. - megh. Marosvásárhely 1997.) újságíró, filmkritikus. Édesapja Török József földműves, édesanyja Lázár Rozália háztartásbeli voltak. Fiatalkorában elektrotechnikusként dolgozott, majd 1950 - 58 között újságíró - szerkesztő a Romániai Magyar Szó, majd az Előre szerkesztőségében. 1958-ban Bukarestből Marosvásárhelyre került. Ettől az időponttól kezdve egészen a nyugdíjba vonulásáig (1989) a marosvásárhelyi Új Élet c. folyóirat filmkritikusa és főszerkesztő-helyettese volt. Közben filozófia diplomát szerzett a

bukaresti Șt. Gheorghiu Akadémián. Írásai, filmesztétikai tanulmányai az Igaz Szó, a Korunk című lapokban, afőrizmái az Előre, Új Élet, Igaz Szó oldalain jelentek meg. Nyugdíjaskorában is tovább alkotott. 1989 után érdekesítő cikksorozata jelent meg az Erdélyi Magyarság c. folyóiratban a romániai politikai élet negatív jelenségeiről. Kutatómunkát elsősorban a filmesztétika területén fejtett ki. Tagja volt a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének.

Utolsó könyve halálának évében látott nyomdafestéket (Tűnődő értelem. Aforizmák. Déva, 1997.).

Mihály János

Növénytermesztési naptár

Az előző lapszámában kifejtettük, a Hold a maga 27 napos Föld körüli útján áthalad az állatöv 12 régióján, és ez olyan erőket közvetít, ami hatással van a növénytermesztésre. Ezen hatás a növények négy különböző szervrendszerét érinti (gyökér, levél, virág és termés). Ezt alapul véve alakították ki a növénytermesztési naptárt.

Ebben a lapszámában a növénytermesztési naptár használata és a 2008. július havának áttekintését tárgyaljuk.

A naptár első sora a dátum és a hét napjait jelöli. Ezek után feltüntetjük azt a csillagképet, amely előtt a Hold az adott napon elhalad, kiegészítve a kezdő időpont órájával. A Hold a feltüntetett csillagkép előtt marad a következő csillagképbe való belépéséig.

A következő oszlop olyan csillagképet mutat, amelyek részben fontosak lehetnek a növényzet számára. A következő oszlop jelzi, hogy az adott napon melyik elem hat elsősorban (ez a méhészeknek lehet fontos). Ha a nap folyamán változás van, akkor mindkettőt jelezzük, megfelelő sorrendben.

A jobb szélső oszlopban a termést adó növényi szervet írjuk, amelyik a vetés és ápolás során a nevezett napon támogatást kap a kozmoszból.

A Hold állapot-meghatározása és kihatásai a növényzetre:

Miután a Hold a Nyilas csillagképének régiója előtt pályájának legmélyebb pontjára ér, emelkedni kezd, azaz felszállóvá válik. Naponta valamivel nagyobb ívet jár be az égen. Az a pont, ahol felkel, észak-kelet felé tolik, lenyugvásának helye pedig észak-nyugat felé.

Ezt ne tévesszük össze azzal, mikor a Hold fényes korongja növekszik.

Mikor a Hold felszállóban van, a növényekben a nedvek erőteljesebben emelkednek, a felső részek lédúsak és erővel teltek. Ez az időszak alkalmas oltóvessző vágására. A jó hatás fokozható, ha a termésükért termesztett növényeket termés-napon oltjuk, szemezzük, a felszálló Hold időszakán belül; virágos növényeket ennek megfelelően a virág-napokon. Az ebben az időszakban szüretelt termés a raktárban sokáig friss és lédús marad. A karácsonyfa is kellemesebben illatozik, ha ilyenkor, ezen belül virág-napon lesz kivágva.

Miután a Hold elérte havi pályájának legmagasabb pontját az Ikrek csillagképének régiója előtt, leszállóvá válik.

Az ültetési időben a növény jól gyökeresedik, hamar összeköti magát az új termőhellyel. Jól fokozhatjuk ezt az impulzust az egyes fajoknál, ha a levelet adó növényeknél levél-napokat (Rák), a gyökér-növényeknél gyökér-napokat (Szűz), az uborka, a bab számára termés-napokat (Oroszlán) választunk.

Ebben az időszakban a növényi nedvek felfelé törengyenek. Ezért jó ez az időszak a metszésre, épületfa vágására, rétek- legelők, gyümölcsösök trágyázására.

A bolygók állása szerint július hónapban igazi nyári idő várható, a gabonák korábban érnek. Néhány nap azonban számíthatunk viharos időre, mint pl. 2., 4., 12-13., 15., 22-23., és zivataros időre 3., 18., 26., 29-30.

Silye Lehel

Kel.	Hold a csillagkép előtt	Csillagkép	Elem	A Hold és a bolygók által közvetített terméshordozó impulzus
1. K	Bika	Leszálló Hold 24Földközeli Hold-állás 23	Föld	Termés 4-ig, kedvezőtlen időszak
2. Sze	Ikrek 9		Föld / Levegő	Virág 11-22-ig, 23-tól termés
3. Cs		Újhold 4 Vénusz szembenállása a Jupiterrel	Levegő	Termés 24-ig
4. P	Rák 6		Levegő / Víz	Virág 5-ig, 6-tól levél
5. Szo		Felszálló Hold leszálló csomópont 18	Víz	Levél 15-ig, kedvezőtlen időszak
6. V	Oroszlán 17	Gyökértrigon	Víz / Hő	Gyökér 4-15-ig, 17-től termés
7. H			Hő	Termés 17-ig, kedvezőtlen időszak
8. K	Szűz 7		Hő / Föld	Kedvezőtlen időszak
9. Sze			Föld	Kedvezőtlen időszak, 14-01-jéig gyökér
10. Cs		Merkúr szembenállása a Plútóval	Föld	Termés 2-15-ig, 16-tól gyökér
11. P	Mérleg 24		Föld / Levegő	Gyökér 23-ig, 24-től virág
12. Szo			Levegő	Virág
13. V	Skorpió 12		Levegő / Víz	Virág 11-ig, 12-24-ig levél
14. H		Földtávolsági Hold-állás 6	Víz	Virág 10-ig, 11-től levél
15. K		Felszálló Hold 17	Víz	Levél
16. Sze	Nyilas 3		Víz / Hő	Levél 2-ig, 3-13-ig termés, kedvezőtlen
17. Cs		Merkúr felszálló csomópont 3	Hő	Kedvezőtlen időszak, 16-tól termés
18. P	Bak 14	Telihold 10	Hő / Föld	Termés 13-ig, 14-től gyökér
19. Szo		Merkúr szembenállása a Jupiterrel	Föld	Gyökér 5-ig
20. V	Vízöntő 20	Felszálló Hold felszálló csomópont 5	Föld / Levegő	Gyökér 3-ig, 20-tól virág
21. H			Levegő	Virág
22. K	Halak 19		Levegő / Víz	Virág 18-ig, 19-től levél
23. Sze			Víz	Levél
24. Cs			Víz	Levél
25. P	Kos 14		Víz / Hő	Levél 13-ig, 14-től termés
26. Szo		Terméstrigon	Hő	Termés
27. V	Bika 7		Hő / Föld	Termés 6-ig, 7-től gyökér
28. H			Föld	Gyökér
29. K	Ikrek 17	Leszálló Hold 8Földközeli Hold-állás 24	Föld / Levegő	Gyökér 9-ig, kedvezőtlen időszak
30. Sze			Levegő	Kedvezőtlen időszak, 13-tól virág

Egészségünk

Mi a teendő sokkos állapot esetén?

A sokk ebben az összefüggésben nem azt jelenti, hogy a gyerek megrémült valamitől. Az orvosi sokk életveszélyes állapot! Akkor áll elő, ha a vérnyomás nagyon leesik például folyadékvesztés, vérvesztés következtében, vagy nem megfelelő a szív működés. Egyetlen életfontosságú szerv sem tud működni rossz vérellátás esetén. Sokkos állapotot okozhat erős vérzés, súlyos égési sérülés, áramütés, erős hányást, hasmenést követő kiszáradás, vagy ha a szervezet túl érzékeny rovar- pl. méhcsípésre vagy valami gyógyszerre. Ilyenkor anafilaxiás sokkról beszélünk. Mind-egyik esetben ugyanazt a kezelést kell alkalmazni. Ha a gyereken nem mutatkoznak az alábbiakban felsorolt tünetek és jelek, de vérzik, vagy égési sérülést szenvedett, fennáll annak a lehetősége, hogy sokkos állapot fejlődik ki. A sokk kezelése orvosi feladat. Ha nincs a közelben orvos, lássuk el a gyermeket és mielőbb vigyük kórházba.

Tünetek:

- sápadt, szürkés bőrszín (ez különösen az ajkakban és a körmök alatt figyelhető meg),
- gyors, alig tapintható pulzus,
- felületes szapora légzés,
- hideg, nyirkos bőr,
- izzadás,
- szédülés,
- homályos látás,
- nyugtalanság, később apátia,
- szomjúságérzés,
- eszméletlenség.

Ha a gyerek sokkos állapotban van, a tünetek közül néhány vagy valamennyi jelentkezhet!!!

Mi a teendő?

1. Nyugtassuk meg a gyermeket!
2. Lássuk el a vérző sebet, ha van!
3. Fektessük le egy takaróra, vízszintes felületre, emeljük a lábait a mellkasánál (szívénél magasabbra), támasszuk alá párnával!
4. Lazítsuk meg ruhadarabjait a nyaka, mellkasa, dereka körül, fejét fordítsuk oldalra!
5. Takarjuk be, ha fázik, de ne legyen túlzottan meleg!
6. Ha a gyerek eszméletlen, fordítsuk stabil oldalfekvésbe. Állapítsuk meg, milyen mértékű az öntudatlansága, és folyamatosan ellenőrizzük a légzését, amíg a mentő megérkezik, vagy orvoshoz nem tudjuk vinni!

Miklós Emilia

Dokumentum

A lövétei megyének a Pokollázon lévő kaszáló helyekről [kötött szerződése] homoródkeményfalvi Deák Sándor ökegyelmével az 1853-ik és 54-ik évekre. Kelt 1853-ban.

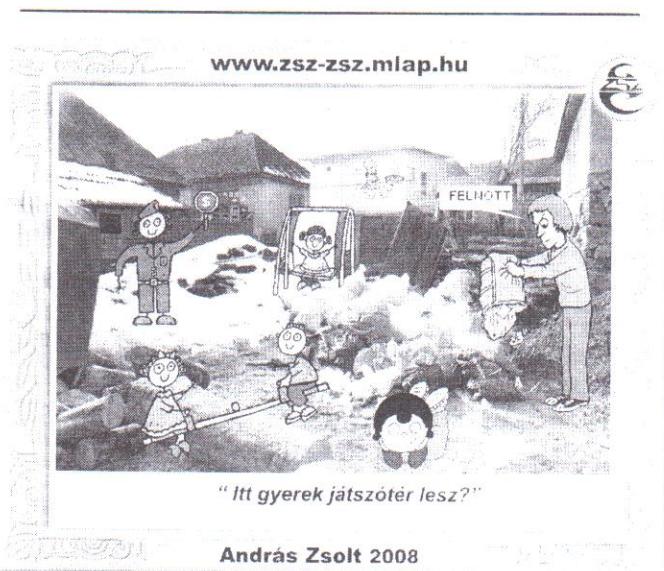
Közli: Mihály János

Folyó 1853-ik év január 23-án, midőn előljárai gyűlésünk volna az falusbíró házánál, előterjeszti homoródkeményfalvi Deák Sándor ökegyelme, miszerént a homoródlövétei megyének léve Pokollázon 3 darab kaszáló helye, az első Szádokszegben, mely közép termés útján terem 4 szekér hozatal szénát, melynek szomszédsága napkeletről lövétei külső Török János maradványai, délről és nyugatról a falué, északról a Márton Jakab fiai. 2-ik a Tébükk szélén feljáró utak mellett, a Györgypál János, Silye János és Miklós Antalné kaszálóik szomszédsága környékiben, 1 szekér szénára való. 3-ik Tébükk szélén, szomszédja [...], délről a Pálfiak jóságá, nyugatról a Tébükki határ széle, északról a Lázár János kaszálója, keletről ugyanaz. Ez két szekér szénára való.

Ezen kivicinált három darab kaszáló helyeket a lövétei megyebíró Gergely János, mint a megye gondnoka, az előljároság jelenletiben átal adá homoródkeményfalvi Deák Sándor ökegyelmének, minthogy nékie az előterjesztése szerént szüksége volna azon kaszáló helyek használatára a következő 1853-ik és 54-ik években. Évenkénti 8 rénens forint és 20 krajcár fizetés mellett minden év Szent György napba, az illető taxa befizetés mellett.

Lövéten, január 23-án 1853-ban.

Jánosi Agoston falusbíró, Gergely János megyebíró, Szikszai Lukács esküdt, Lázár Mózes esküdt, Lázár János jegyző, Sata András.

Azok a nyolcvanas évek

Iskolánk hetedikes diákjaitól polgári nevelés órára azt kértük, hogy gyűjtsék össze szüleiktől vagy nagyszüleiktől azokat az élményeket, amelyeket átéltek az 1980-as években. Habár nem szögeztük le konkrétan, hogy csak a negatív eseményeket jegyezzék fel, mégis a többség ezzel a lehetőséggel élt. Célunk az volt, hogy a visszaemlékezések alapján egy általános képet kapjunk a tanulók az adott korszakról, és jobban megismerjék a közelmúltat. Az alábbiakban idézünk a leggyakrabban előforduló emlékek közül, természetesen a diákok megfogalmazásában:

- Az 1980-as években sorba kellett állni mindenért.
- Az élelmiszerüzletben a polcok nagy része üres volt. Alig volt élelem, néhány konzerv, hal és olcsó keksz.
- Reggel ötkor sorba kellett állni kenyérért.
- Az üzletekben adagra, vagyis porcióra adták az élelmiszereket, mint például a kenyeret, tejet, lisztet, cukrot és olajat. Ezekért is hatalmas sorokat kellett kiállni, sokszor fél nap is ráment.
- Minden hónapban adtak egy liter olajat, egy kiló cukrot és egy kiló lisztet. Egy napra pedig fél kenyeret egy személynek.
- Mindig, mikor vettek valamilyen élelmiszert, adtak melléje egy fagyasztott halat.
- Szilveszterkor az üzletekben a szülők sorba voltak állva a narancsért, hogy vegyenek a gyermekeiknek.
- Heti vásárok voltak, a zöldségeket a piacon vásárolták, mivel az élelmiszerüzletekben nem lehetett kapni. Szarvasmarhát és háziszárnyasokat nem szabadott engedély nélkül levágni. A tojást és a tejet be kellett szolgáltatni.
- Este, mikor a legjobban kellett volna a villamos áram, akkor elvették. Az emberek gázlámpával vagy petróleumlámpával világítottak.
- A televízióban nem szórakoztató, hanem az államfőt dicsőítő műsorok voltak.
- A TV-ben csak román adó volt, az is csak egy pár órát.
- A gyerekeknek délután, vagyis öt óra után nem szabadott az utcán lenniük, az iskolában egyenruhát kellett viselniük (nyakkendőt, karszalagot, hajpántot), és minden reggel a román himnuszt el kellett énekelniük. Szombaton is kellett iskolába járniuk.
- Nem szabadott a székely himnuszt elénekelni, mert azért börtönbe zárhattak.
- Az emberek nem beszélhettek akármit, mert mindenkit megfigyeltek. Az országot nem lehetett elhagyni.
- A nők 112 nap szülési szabadságot kaptak.
- Munka volt bőven, szombaton és vasárnap is kellett dolgozni, nem számított, hogy karácsony vagy húsvét van.
- Vasárnap 10 óra előtt nem adtak szeszes italt, és egész héten este 10 óra után nem szolgáltak ki senkit.

- Mindenkinek volt munkahelye, akinek nem volt, azokat táborokba vitték és dolgoztatták.
- Bármilyen multság csak éjjel 12-ig tarthatott.
- Az erdőben nem szabadott a medvét meglőni, mert megbüntettek érte.
- A pénzzel nem volt mit vásárolni.

A fenti idézeteket (a teljesség igénye nélkül) a tanulók jegyzeteiből ragadtuk ki, és most az olvasó elé tártuk azzal a szándékkal, hogy felidézzük a Ceausescu-korszak nehéz életkörülményeit. Hogy miért van erre szükség? Azért, hogy a fiatal nemzedék bepillantást nyerjen, és megértse a közelmúlt történéseit.

Pedagógiai lexikon

Részkieésések, balkezesség

(folytatás)

Ezt a tünetsort összefoglaló névvel talán részkieésésnek nevezhetnénk. Elsősorban az írás, olvasás és számolás zavarairól van szó. A gyerek nem értelmi fogyatékos és esetleg a kiscukó agyi rendellenesség tüneteit sem mutatja, mégis jelentős nehézsége van az írás, olvasás és számolás elsajátításában (egyben-egyben e részterületek közül, viszonylag körülhatárolatlan). Az első osztályokban nehezen fedezhető fel a probléma, mert a gyerek "jól-rosszul" olvas, vagy hibásan ír, nem tud számolni, rossz tanulóként viselkedik. A nagyfokú olvasászavarhoz jelentős emlékezeti teljesítmény társulhat. Bármilyen hihetetlen: hatodikos, hetedikos gyerekről is kiderülhet, hogy diszlexiás - nem tud olvasni. Ezeket a zavarokat minél korábban kellene diagnosztizálni, és minél hamarabb kezelni. Annál is inkább, mert nagyon hamar és nagyon egyszerű jelekben bukkanak fel a diszlexiára, diszgráfiára, diszkalkuliára utaló tünetmózzanatok. Ilyen például a füzet vagy a könyv lapjának kis keretében való tájékozódás hiánya, egyes betűk összekeverése (p és d, h és g stb.).

Megtörténik, hogy ezeknél a gyerekeknél gyakran nem a jobb oldaluk a domináns. Így csak röviden említsük meg: van balszékes, ballábás, igazi és rejtett balkezességgel rendelkező gyermek (egyes jó szemű tornatanárok, tanítók fel is fedezik). A balkezes gyereket - köztudott kellene lennie - tilos átszoktatni, mégis megpróbáljuk. Sajnos, káros hatása később megmutatkozik. A probléma több kifejtést érdemelne, annyira fontos, hogy hosszas gyógypedagógiai kezelést igényel. A 9-10-11 éves koruktól félreismeret és félrekezelte gyerekek már általában nemcsak rossz tanulók, hanem különböző magatartászavarokban szenvednek. Nemegyszer jó képességű, sőt tehetséges gyerekekről van szó, akik azonban részkieésésüktől gátolva nem tudnak kibontakozni, nem tudják megvalósítani képességeiket, nem tudnak megmutatkozni valódi értelmük szerint az iskolai szituációban. Hihetetlenül nagyfokú agresszivitásba fordulhat át aktivitási vágyuk, késztetésük.

András Magdolna óvónő

A nyári terveim

A vakációban sok tervem van. Szeretnék menni úszótáborba, a tengerre és az erdőre -tehát egy izgalmas nyaralásra számítok.

Ezek után kezdődhet az ötödik, amit nagyon várok, mert új osztálytársaink is lesznek, hiszen jönnek le a pósfalusiak is. Más tantárgyak is lesznek, és minden órára más-más tanár jön majd be. Szokatlan lesz az, hogy ezentúl nem tanítók, hanem tanárok vesznek körül, és a tanító néni helyett tanár urat vagy tanárnőt kell mondanunk.

Tehát nagyon várom a vakációt és vele együtt az ötödik osztályt!

Ötödikbe lépünk,
Búcsúzunk a negyediktől,
Köszöntjük az ötödiket.
Nagy izgalom és öröm
Borítja be szívünket.

Bemutatkozunk illendően,
Tanáraink is velünk együtt.
S elmagyaráznak minden
fontosat,
Amit tudnunk kell.

Egyed Réka IV. B

A nyári vakáció

Vége a negyedik osztálynak. És az iskola szervezett egy jutalomkirándulást Budakalászra, amelyre a negyedikesek közül én megyek, osztálytársam, Orbán Szilárd, a IV. Á osztályból Lázár Sarolta, és Pósfaluból András Henrietta. Az első és a nyolcadik osztályon kívül minden osztályból jönnek.

Én még ott szeretnék maradni egy rokonommal, aztán majd telik tovább a vakáció. Nagyon sajnálom, hogy el kell búcsúznunk a jó tanító nénitől.

A vakáció alatt jól ki tudjuk pihenni magunkat. Így, amikor majd megkezdődik az iskola, számomra az ötödik osztály, akkor pihentek leszünk. Kíváncsi vagyok, hogy kik lesznek a tanáraink, és ki lesz az osztályfőnökünk. Pósfaluból 7 gyerek jön le.

Remélem, hogy jól fog telni a vakáció, jól fog majd menni az ötödik osztály. Kicsit nehéz lesz megszokni az órákat, tanárokat stb. De addig is:

Mindenkinek jó vakációt!

András Tünde IV. B osztály

Iskolai hírek

-Május 17-én megrendezték a Fizikavalkád elnevezést viselő versenyt Vágásban, ahol iskolánk tanulói is képviselték magukat: Prizma néven jelentkezett be a négy tanulóból (Lázár Szilárd, Mag István- VI. oszt.;András Zsolt, Mihály Tünde- VIII. oszt.) álló csapat, zászlójuk a szivárvány színeit tartalmazta.

Ügyeskedtek a versenyen (18 csapat, a lövéteiek a 7. helyezést érték el), előzetes munkáik is eredményesek voltak: Mihály Tünde rajza II. díjas; a VI.-os fiúk Teller Edével készült riportja a III. díjat kapta.

A verseny kiegészítője, hogy kirándulás is volt: meglátogatták a bögözi és a derzsi templomokat, Vágásban pedig egy kalapkészítő műhelyben is jártak.

Élményekkel, tapasztalatokkal teli nap volt.

- A székelyek története a letelepedéstől a madéfalvi veszedelemig - ezt a nevet viselte az a Szentegyházán megrendezett verseny (május 23.), amelyen iskolánk 3 tagú csapata is részt vett. Az András Pamela-Terézia, Kolozsi Aranka-Andrea és Barra Norbert alkotta VII.-es csapat a III. helyezést érte el.

- Május 29-én a már hagyományossá vált kápolnásfalusi szavalóversenyen is képviseltettük magunkat öt tanuló által (György-Lőrincz Zsuzsa, Lukács Abigél-Boglárka - V. oszt.; György Antónia, Lázár Emőke - VI. oszt.; Márton Emőke - VIII. oszt.). Tanulóink gyönyörű verseket hallhattak gyönyörű előadásban. Viszont ők is nagyon ügyesek voltak, amit a díjazás is mutat: három első díj jutott a lövéteiek tarsolyába (György-Lőrincz Zsuzsa, Lázár Emőke, Márton Emőke).

- Homoród Kupa az idén is volt, az idei helyszín Székelydaróc. Iskolánk mindkét (fiú és lány) csapata a III. helyezést érte el. Ezen kívül még díjazták Márton Tündét (VIII. oszt.) legjobb kapusként. A fiúk alkotta csapat pedig a legtechnikásabbnak bizonyult.

Gratulálunk nekik!

Egy kis statisztika:

- iskolánkban a II. félévben 131 alsó tagozatos és 133 V - VIII. osztályos tanuló végzett

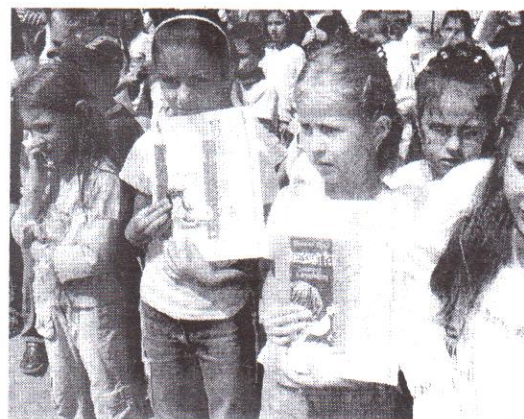
- a tanítók, osztályfőnökök által leadott adatok alapján elmondhatjuk, hogy diákjaink több, mint fele nagyon jó eredményekkel zárt

- egy tanulónk pedig esélyt kapott arra, hogy a nyári vakációban összekapja magát, és pótvizsgázzon a jövő tanév kezdetén

Diákjainknak kellemes vakációt kívánunk!

Érettségi vizsga közepén lévő fiataljainknak pedig sok sikert és boldogulást a jövőben!

Választási eredmények

2008. június 1-jén a helyhatósági választások során polgármestert és helyi tanácsot választottunk. Polgármesteri tisztségre az alábbi négy jelölt volt:

- Györgylőrincz Ernő - RMDSZ jelöltje
- Mihály János - MPP jelöltje
- Lázár F. Zoltán - független jelölt
- Szikszai Sándor - független jelölt

Tanácsosi tisztségre jelöltek indított:

- RMDSZ: 14 tagból álló listát
- MPP: 15 tagból álló listát
- Független tanácsosjelöltek:

Orbán Lőrincz Attila
Török Sándor
Lázár F. Zoltán
György Árpád
András Levente
Orbán Magdolna
Lázár M. Zoltán
Szikszai Sándor

A június 1-ji választáson 1397 választópolgár jelent meg az össz 3070 választópolgárból.

A leadott 1397 szavazatból érvényes szavazat 1244, érvénytelen szavazat 153.

Az 1244 érvényes szavazat az alábbiak szerint oszlik meg:

- RMDSZ - 385 szavazat
- MPP - 256 szavazat
- Orbán Lőrincz Attila - 53 szavazat
- Török Sándor - 65 szavazat
- Lázár F. Zoltán - 190 szavazat
- György Árpád - 66 szavazat
- András Levente - 26 szavazat
- Orbán Magdolna - 66 szavazat
- Lázár M. Zoltán - 71 szavazat
- Szikszai Sándor - 66 szavazat

A fent felsorolt szavazatok alapján a listákról az alábbi személyek jutottak be a testületbe:

- GYÖRGY BERNÁT-ZSOLT - RMDSZ
- MOLNÁR JÓZSEF - RMDSZ
- GYÖRGYLŐRINCZ ERNŐ - RMDSZ
- MAG ISTVÁN - RMDSZ
- KELEMEN ÁRPÁD - RMDSZ
- MIHÁLY LÁSZLÓ - RMDSZ
- MOLNÁR JULIÁNNA - RMDSZ
- MIHÁLY JÁNOS - MPP
- EGYED JÓZSEF - MPP
- ANDRÁS LÁSZLÓ - MPP
- GYÖRGYLŐRINCZ CSABA - MPP

ANYAKÖNYVI HÍREK

2008. május

- Születések száma: 3
GYÖRGY ANDREA, FAZAKAS ZALÁN,
FORGÁCS ATTILA
- Házasságkötések száma: 1
SZAIN JÁNOS és BARTOS ELVIRA
- Öszinte részvétünket fejezzük ki a májusban elhunyt lakosok hozzátartozóinak:
SZIKSZAI ISTVÁN, ANDRÁS LÁSZLÓ

A lövétei Magyar Polgári Párt közleménye

Köszönjük a bizalmat!

Köszönjük, hogy szavazatával támogatta a lövétei Magyar Polgári Pártot.

Köszönjük, hogy nem adott hitelt azoknak a valótlan híreknek, amelyeket a Magyar Polgári Párt jelöltjeiről terjesztettek.

Köszönjük a biztatást egy hatékonyabb, működésében átláthatóbb és ellenőrizhetőbb községi tanács létrehozására.

Az Önök segítségét is kérjük, hogy sikerüljön Lövétén véghezvinni azokat a változtatásokat, amelyeket falunk fejlődéséért meg kell tennünk. Forduljanak bizalommal tanácsosainkhoz: Mihály Jánoshoz, Egyed Józsefhez, András Lászlóhoz, Györgylőrincz Csabához és Fazakas Pálhoz, akik mandátumuk ideje alatt ezen fognak munkálkodni.

Tisztelt lövétei választópolgárok!

Most már távlatokból tekintünk vissza az elmúlt júniusi helyhatósági választásokra, és merem remélni, hogy ezek eredményeit többé-kevésbé minden lövétei ember ismeri. Mint tudjuk, az elmúlt évek választási készülleteivel ellentétben, az idei sokkal élesebb helyzeteket hozott, illetve nagyobb készülődéseket eredményezett mind a kampányban részt vevő pártok, szervezetek és függetlenek részére, mind pedig azoknak, akik kívülállóként figyelték, élték meg a történéseket.

A magam nevében szeretnék köszönetet mondani minden lövétei választópolgárnak, aki megjelent az urnák előtt, és kifejezte óháját az elkövetkezendő négy év döntéshozóinak, vezetőinek kiválasztásával kapcsolatosan.

Ugyanakkor külön megköszönöm annak a 735 falustársamnak, aki ténylegesen bizalmat szavazott nekem, és úgy gondolta, hogy továbbra is kellő módon tudom képviselni Lövétét, és falunk érdekében fogok munkálkodni.

Nem utolsósorban előzetesen megköszönöm együttműködését az elkövetkezendő évekre mindazoknak, akik nem rám szavaztak; úgy gondolom, fontos minden lövétei ember számára jólétünk, életszínvonalunk emelkedése.

Lázár Zoltán, polgármester

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta

Kiadja a LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, titkár: András Kinga, tördelés és szerkesztés: Mag István, korrektúra: Lázár Emília
Munkatársak: András Magdolna, András Zsolt, Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár Zoltán, Miklós Emília, Molnár Juliánna, Pál Erzsébet

Támogatók: Lövéte Közbirtokossága,

Lövéte Község Helyi Tanácsa, Select Metleplast kft.
A szerkesztőség elérhetősége: Lövéte Községi Könyvtár,
tel.: 0266-220806, e-mail: loveteikialto@freemail.hu
Készült a ROTAPRINT nyomdájában; Szentegyháza,
József Attila u. 3/b, tel.: 0266-247836